

Kalevalaseura-säätiö ry

TOIMINTAKERTOMUS 2020

SISÄLLYS

YLEISTÄ	4
<i>Kalevalaseura-säätiön tarkoitus ja sen toteutuminen vuonna 2020</i>	
Toimintaympäristö	
Toimintaedellytykset	
Päätöksenteossa noudatetut periaatteet	
Kalevalaseuran toiminnan painopisteet vuonna 2020	
VARSINAINEN TOIMINTA 2020	6
<i>Hallinto</i>	6
Vuosikokous	
Hallitus	
Tilintarkastaja	
Taloustoimikunta ja rahanvartija	
Päätöksenteossa noudatetut periaatteet	
Lähipiiritapahtumat	
Kirjanpito- ja palvelut	
Tietosuojatietokanto Kalevalaseurassa	
Jäsenyydet, edustukset ja yhteistyö	
<i>Henkilöstö ja toimisto</i>	9
Henkilökunta	
Toimisto ja asiakaspalvelu	
Asiakirja-arkisto ja käsikirjasto	
Valokuvat	
<i>Kalevalaseura jäsentensä verkostona</i>	8
Kalevalaseuran jäsenistö 2020	
Jäsenkysely	
<i>Tapahtumien järjestäjä ja tukija</i>	10
Kalevalan päivän tapahtumat	
Seppeleenlasku Lönnrotin patsaalla	
Seminaari: Avoin Kalevala	
Kekrinpäivän seminaari: Toiset maailmat	
<i>Tutkimuksen tukija ja julkaisija</i>	11
<i>Tuolla puolen, siellä jossakin. Käsitteitä kuvitelluista maailmoista. Kalevalaseuran vuosikirja 99</i>	
<i>Paradigma. Näkökulmia tieteen periaatteisiin ja käsitteisiin Krohneista nykypäivään. Kalevalaseuran vuosikirja 100</i>	
<i>Kaanon ja marginaali – kulttuuriperinnön vaiennetut äänet. Kalevalaseuran vuosikirja 101</i>	
Avoin Kalevala	
Pirta-lehti	
Folklore Fellows' Communications	
<i>Taiteellisten tulkintojen mahdollistaja</i>	13
<i>Apurahojen ja tunnustuspalkintojen myöntäjä</i>	13
Kalevalaseuran palkinto	
Kekrinpäivän tunnustuspalkinto	
Apurahat	

<i>Kalevalan kääntäjien tukiverkosto</i>	14
<i>Tiedonvälittäjä</i>	14
Jäsenkirjeet	
Uutiskirjeet	
Lehdistötiedotteet	
Verkkosivut	
Blogi Myyttinen presens	
Kalevala-tietoa englanniksi	
Sosiaalinen media	
Mediaseuranta	
<i>Nehvon vartio</i>	15
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA	15
Kalevalaseura varallisuutta omistavana säätiönä	15
Sijoitustoiminta 2020	16
Liite: Viestinnän tilastot 2020	

Yleistä

Kalevalaseura-säätiön tarkoitus ja sen toteutuminen vuonna 2020

Vuonna 1911 perustetun Kalevalaseura-säätiön tehtävänä on edistää, tukea ja tehdä tunnetuksi Kalevalaan, kalevalamittaisiin runoihin ja muuhun suomalaiseen kulttuuriperintöön liittyvää tutkimusta ja taidetta, niitä yhdistäviä toimintoja ja uusia tulkintoja niin kotimaassa kuin maailmalla.

Kalevalaseura on tiede- ja kulttuurijärjestö sekä yleishyödyllinen yhteisö, jonka asiantuntijuus ja resurssit liittyvät sääntöjen mukaisesti kalevalamittaisiin runoihin, *Kalevalaan* ja sen kulttuurihistoriaan sekä suomalaiseen kulttuuriperintöön.

Kalevalaseura palvelee eri kansalaispiirejä julkaisu-, tutkimus- ja tiedotustoiminnallaan sekä järjestämällä yksin ja yhdessä muiden tahojen kanssa tapahtumia ja osallistumalla keskusteluun *Kalevalan* asemasta ja merkityksestä Suomessa ja maailmalla. Kalevalaseura tukee myös taloudellisesti kalevalamittaisten runojen, *Kalevalan* ja *Kalevalan* kulttuurihistorian parissa työskenteleviä tutkijoita, taiteilijoita, *Kalevalan* kääntäjiä ja muita asianharrastajia.

Lisäksi Kalevalaseura jakaa tunnustuspalkintoja, myöntää apurahoja, antaa lausuntoja ja laatii aloitteita sääntöjen mukaisesti kiinnostuksen kohteisiin liittyvistä hankkeista. Säätiön toiminnan painopiste on Suomessa, mutta toimintaa on myös ulkomailla.

Toimintaympäristö

Kalevalaseuran lähimpänä maantieteellisenä toimintaympäristönä on kotipaikka Helsinki ja pääkaupunkiseutu, mutta myös muu Suomi, etenkin Iloinen, jossa Kalevalaseura omistaa jäsenistölleen, tutkijoille ja taiteilijoille vuokrattavan talon tiloineen. *Kalevalan* taiteellisista tulkinnoista kiinnostuneiden taiteilijoiden, kääntäjien sekä kansainvälisen kalevalamittaisten runojen ja *Kalevalan* kulttuurihistorian tutkimuksen kautta toimintaympäristönä on koko maailma.

Kalevalaseuran toimintaa on sävyttänyt jonkin verran keväällä 2020 alkanut koronapandemia. Aiottuja, kansainvälistä näkyvyyttä vahvistavia konferenssimatkoja ei voitu toteuttaa ja joitakin yhteistyöhankkeita on siirretty seuraavaan vuoteen. Suomessa tapahtumia on siirretty verkkoon.

Kalevalaseura tekee yhteistyötä tieteellisten ja taiteellisten yhteisöjen, yleishyödyllisten kulttuurijärjestöjen sekä apurahoja ja tunnustuspalkintoja myöntävien kulttuurialan säätiöiden kanssa. Seuran keskeistä toimintaympäristöä ovat niin ikään kalevalamittaisten runojen, *Kalevalan*, sen kulttuurihistorian sekä suomalaisen kulttuuriperinnön parissa työskentelevät tutkijat ja taiteilijat, seurat, yhdistykset, arkistot, museot, koulut ja instituutit sekä yliopistojen perinteen-, kielen-, kirjallisuuden sekä taiteentutkimuksen laitokset, samoin kuin taideyliopistot ja -korkeakoulut. Myös *Kalevalan* kääntäjät, tutkijat ja taiteilijat ulkomailla kuuluvat seuran toimintakenttään.

Toimintaedellytykset

Tehtävien hoitamisessa ja edellä kuvatussa toimintaympäristössä Kalevalaseuralla oli vuonna 2020 hyvät toimintaedellytykset:

- toiminta-alaa hyvin tunteva, ammattitaitoinen henkilökunta,
- asiantunteva hallitus ja taloustoimikunta,
- vahva talous,
- tehokas viestintä,
- seuran toiminnan tavoitteet tunteva ja niitä edistävä jäsenistö,
- kykyä yhteistyöhön ja verkostoitumiseen.

Päätöksenteossa noudatetut periaatteet

Kalevalaseuran toiminta perustuu säätiön sääntöihin sekä toimintaa ohjaaviin strategioihin (toimintastrategia, viestintästrategia ja sijoitusstrategia).

Kalevalaseurassa noudatetaan hyviksi koettuja käytäntöjä, mutta samalla etsitään uusia toimintatapoja tuoda esille kalevalamittaiseen runouteen, *Kalevalaan* ja *Kalevalan* kulttuurihistoriaan liittyvää tutkimusta, taidetta ja tapahtumia.

Kalevalaseuran toiminnan arvoja ja periaatteita ovat aktiivisuus, asiantuntijuus, luotettavuus, yhteistyöhakuisuus, pitkäjänteisyys, suvaitsevaisuus sekä avoimuus uusille ideoille ja avauksille. Nämä näkyivät myös vuonna 2020 säätiön toiminnassa.

Kalevalaseuran hallitus ja toiminnanjohtaja huolehtivat siitä, että luottamustoimisilla henkilöillä oli ajantasaiset ja riittävät tiedot päätöksentekoa varten Kalevalaseuran asioissa. Lisäksi hallitus huolehti siitä, että toiminta oli sääntöjen mukaista ja johdonmukaista. Työnantajana Kalevalaseuran hallitus huolehti henkilöstön resurssien riittävydestä uusista hankkeista päätettäessä.

Säätiöt ja rahastot ry:n jäsenenä Kalevalaseuran hallinnossa ja toiminnassa noudatetaan hyvää säätiötapaa, säätiötoimintaa periaatteellisesti ohjaavaa kansainvälisen käytännön mukaista asiakirjaa.

Kalevalaseuran toiminnan painopisteet vuonna 2020

Kalevalaseuran hallituksen hyväksymän strategian ja vuoden 2020 toimintasuunnitelman mukaisesti toiminnan painopisteitä oli vuonna 2020 kahdeksan:

1. Tutkimuksen tukija ja julkaisija

Kalevalaseura tuki, tuotti ja hyödynsi *Kalevalaan*, kansanrunoihin, *Kalevalan* kulttuurihistoriaan sekä suomalaiseen kulttuuriperintöön liittyvää tutkimustietoa tapahtumissaan ja julkaisuissaan (vuosien 2020–2022 Kalevalaseuran vuosikirjat, *Avoim Kalevala* -hanke, verkkosivustot, tiedotus, seminaarit, apurahat). Tämän lisäksi Kalevalaseura oli toteuttamassa Kalevalaisten Naisten Liiton julkaisemaa *Pirta*-lehteä (3/2020). Kalevalaseura myös päätti ottaa julkaistavakseen kansainvälisen tieteellisen sarjan Folklore Fellows' Communications.

2. Tapahtumien järjestäjä ja tukija

Kalevalaseura järjesti Kalevalan päivänä perinteiseen tapaan tilaisuuden Elias Lönnrotin patsaalla, yhdessä SKS:n ja Akseli Gallen-Kallelan museon kanssa seminaarin *Avoim Kalevala* ja yhdessä SKS:n kanssa Kekrinpäivän seminaarin *Toiset maailmat* sekä tuki taloudellisesti muiden järjestämiä tapahtumia.

3. Tiedonvälittäjä ja keskustelufoorumi

Kalevalaseura viesti aktiivisesti, monipuolisesti ja laajasti toiminnastaan sekä *Kalevalaan* että sen kulttuurihistoriaan liittyvistä asioista. Kalevalaseura tarjosi keskustelu- ja vuorovaikutusfoorumin Kalevalasta ja säätiön toiminta-alasta kiinnostuneille ihmisille.

Kalevalaseura ylläpiti ja päivitti verkkosivustojaan, täydensi englanninkielistä *Kalevala*-sivustoa, hyödynsi Meltwaterin toimittamaa uutisaineistoa sivuillaan, lähetti neljä sähköistä jäsenkirjettä ja uutiskirjettä sekä toimitti tiedot tunnustuspalkinnoista, tapahtumista ja seminaareista jäsenistön lisäksi yhteistyökumppaneille ja medialle. Lisäksi Kalevalaseura osallistui aktiivisesti sosiaalisen median toimintaan. Aiottu uusi sisärsivusto *Kalevalan lähteillä* -aiheesta ei toteutunut.

4. Taiteellisten tulkintojen mahdollistaja

Kalevalaseura tuki taloudellisesti kahta tahoa, joissa oli esillä *Kalevalan* taiteelliset tulkinnat sekä lainasi teoksiaan seuraaviin Kalevala-aiheisiin näyttelyihin: Maailman synty sotkan munasta (Taitelijakoti Erkkola) ja Joseph Alanen – Jugend – Kalevala (Tampereen taidemuseo).

5. Kalevalan kääntäjien tukiverkosto

Kalevalan käännökset kuvastavat eepokseen kohdistuvaa jatkuvaa kiinnostusta myös ulkomailla. Vaikka vuonna 2020 ei toimiston tietoon tullutkaan uusia *Kalevalan* käännöksiä, kääntäjien ja tutkijoiden kiinnostus *Kalevalaa* kohtaan oli kuitenkin vilkasta.

Kalevalaseura antaa asiantuntija-apua *Kalevalan* kääntäjille ja tutkijoille sekä etsii heille yhteistyökumppaneita.

6. Yhteistyökumppani

Kalevalaseura on innostava, luotettava ja asiantunteva yhteistyökumppani toiminta-alaansa liittyvissä kysymyksissä. Kalevalaseuran seminaarit, tapahtumat ja julkaisut toteutettiin vuonna 2020 yhteistyössä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran ja Kalevalaisten Naisten Liiton kanssa.

7. Apurahojen ja tunnustuspalkintojen myöntäjä

Kalevalaseura myöntää tunnustuspalkintoja ja apurahoja *Kalevalan* ja suomalaisen kulttuuriperinnön parissa ansioituneille henkilöille. Vuonna 2020 Kalevalaseura myönsi yhden post doc- apurahan sekä Kalevalaseuran palkinnon ja viisi Kekrinpäivän tunnustuspalkintoa.

8. Jäsenten verkosto

Kalevalaseura on jäsenten muodostama asiantuntijaverkosto. Vuonna 2020 Kalevalaseura vahvisti vuorovaikutusta jäsenten kanssa toteuttamalla jäsenkyselyn sekä lähettämällä *Pirta*-lehden numeron 3/2020 kaikille jäsenilleen. Aiottu jäsenten ilta Ateneumin Magnus Enckellin näyttelyn avajaisten yhteydessä ei toteutunut koronapandemian vuoksi.

VARSINAINEN TOIMINTA 2020

Hallinto

Vuosikokous

Kalevalaseuran sääntöjen mukaan hallitus kokoontuu vuosikokoukseen kunkin vuoden toukokuun loppuun mennessä. Vuonna 2020 kokous pidettiin 25. maaliskuuta Kalevalaseurassa. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Riitta Ojanperä ja sihteeriksi Niina Hämäläinen. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Pekka Hako ja Eija Timonen.

Kokouksessa vahvistettiin toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2019 sekä todettiin tilintarkastuskertomus. Kokouksessa päätettiin myös vuoden 2020 toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta, määrättiin kokouspalkkioiden suuruus, valittiin tilintarkastaja ja varatilitarkastaja, päätettiin uusien jäsenten ja kunniajäsenten kutsumisesta sekä valittiin hallitus vuodeksi 2020.

Hallitus

Säätiön asioista päättää hallitus, johon kuuluu seitsemän Kalevalaseura-säätiön jäsentä. Henkilö voi toimia hallituksessa enintään kolme peräkkäistä toimikautta. Hallitus valitsee keskuudestaan vuosittain puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Pekka Hakamies ja Helmi Järviluoma-Mäkelä olivat olleet hallituksessa kaksi toimikautta ja olivat valittavissa vuosikokouksessa 2020 vielä uudelleen. Järviluoma-Mäkelä ei asettunut enää ehdolle ja hänen tilalleen valittiin Lotte Tarkka hallituksen jäseneksi. Riitta Ojanperä oli ollut hallituksessa yhden kauden ja oli valittavissa vuosikokouksessa 2020 toiselle kaudelle. Hänet valittiin uudelleen. Hallitukseen kuuluivat edellä mainittujen lisäksi Pekka Hako, Antti Huntus, Tuomas Martikainen ja Eija Timonen.

Vuosikokouksen jälkeisessä järjestäytymiskokouksessaan 25.3.2020 hallitus valitsi yksimielisesti puheenjohtajaksi vuodeksi 2020 Pekka Hakamiehen ja varapuheenjohtajaksi Pekka Hakon.

Hallitus kokoontui vuoden 2020 aikana kahdeksan kertaa: 14.2., 25.3. vuosikokous ja järjestäytymiskokous (Zoom-kokous), 1.6., 10.8. (Zoom-kokous), 29.9., 19.10. (strategiakokous) sekä 16.11.

Tämän lisäksi hallitus kokoontui viikonlopuksi suunnittelemaan säätiön uutta strategiaa vuosille 2021–2024 Kirkkonummen Majvikiin 5.–6.9. Strategiatyöpajan fasilitoinnista vastasi viestintätoimisto Brunnen. Työpajaan osallistuivat koko hallituksen lisäksi Kalevalaseuran rahanvartija Jussi Vaarnavuo, toiminnanjohtaja Niina Hämäläinen sekä tiedottaja Petja Kauppi. Hallitus kokoontui myös vapaamuotoisesti keskustelemaan Kalevalaseuran omistaman Nehvon vartion kiinteistön tulevaisuudesta 9.12.

Tilintarkastaja

Hallitus valitsi vuosikokouksessa tilintarkastajaksi toimikaudeksi 2020 tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n. Vastuullisena tilintarkastajana toimi KHT Jaana Salmi.

Taloustoimikunta ja rahanvartija

Hallitus asetti järjestäytymiskokouksessaan 25.3.2020 taloustoimikunnan toimikaudeksi 2020 ja vahvisti sen jäsenmääräksi kaksi varsinaista jäsentä. Jäseniksi valittiin sijoitusjohtaja Mikko Koivusalo ja asiamies Ralf Sunell. Säätiön rahanvartijaksi valittiin KTM Jussi Vaarnavuo. Taloustoimikunnan jätti Mikko Ojala.

Taloustoimikunta valitsi vuoden ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan puheenjohtajaksi Ralf Sunellin ja varapuheenjohtajaksi Mikko Koivusalon. Taloustoimikunta kokoontui kaksi kertaa: 8.4. ja 23.9.2020.

Taloustoimikunta ja rahanvartija tekivät vuoden aikana hallitukselle sijoitussuunnitelman mukaisia muutosesityksiä säätiön salkkuun. Rahanvartija huolehti hallituksen hyväksymistä sijoitustoimenpiteistä, laati kokouksiin salkkuyhteenvedot sekä sijoitustapahtuma- ja kassavirtaraportit Suomen Sijoitustutkimus Oy:n tuottaman datan avulla.

Lähipiiritapahtumat

Säätiölain ja hyvän hallintotavan mukaisesti Kalevalaseura-säätiö raportoi toimintakertomuksessaan suppean lähipiirin kanssa tehdyistä lähipiiritapahtumista. Kalevalaseura-säätiöllä on myös hallituksen vahvistama lähipiiri-ohje. Kalevalaseuran suppeaan lähipiiriin kuuluvat määräysvaltaa käyttävinä hallituksen jäsenet sekä toiminnanjohtaja ja tilintarkastaja, heidän perheenjäsenensä sekä heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt ja säätiöt.

Kalevalaseuran suppeaan lähipiiriin kuuluvat henkilöt

- eivät osallistu säätiössä asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon, jos kysymyksessä on säätiön ja edellä mainitun henkilön välinen sopimus tai muu oikeustoimi, tai jos henkilöllä on muutoin asiassa olennaista, säätiön kanssa mahdollisessa ristiriidassa olevaa etua,
- eivät osallistu avustusta, muuta vastikkeetonta etua tai taloudellista toimintaa koskevan asian käsittelyyn, jos edunsaajana on hän tai hänen perheenjäsenensä, lähisukulaisensa tai heidän määräysvallassaan oleva yhteisö tai säätiö.

Kalevalaseuran tavanomaiset lähipiiritoimet ovat:

- tilintarkastajalle maksetaan palkkio laskun mukaan,
- työsuhteessa olevalle toiminnanjohtajalle maksetaan hallituksen päättämän työsopimuksen mukainen palkka,
- säätiön lähipiiriin kuuluville voidaan myöntää apurahoja samoin perustein kuin muillekin apurahanhakijoille,
- säätiön lähipiiriin kuuluvia asiantuntijoita voidaan palkata tutkimus-, taide- ja julkaisuhankkeisiin samoin perustein kuin muitakin asiantuntijoita,

- säätiön lähipiiriin kuuluvat henkilöt voivat käyttää Ilomantsissa sijaitsevaa säätiön omistamaa Nehvon vartiota korvauksetta silloin, kun siellä on vapaata. Edellytyksenä on, että he kiinnittävät huomiota ja osallistuvat mahdollisuuksiensa mukaan kiinteistön huoltotoimenpiteisiin.

Vuonna 2020 Kalevalaseuran lähipiiriin kuuluneet eivät ole saaneet kokouspalkkioita, avustuksia, apurahoja tai tunnustuspalkintoja säätiöltä. Säätiö ei myöskään ole antanut lainoja tai sitoumuksia lähipiiriin kuuluville.

Kalevalaseuran lähipiiriin kuuluva henkilö tai hänen perheenjäsenensä, lähisukulaisensa tai heidän määräysvallassaan oleva yhteisö tai säätiö voi saada tunnustuspalkintoja ja apurahoja tai vastikkeetonta etua vain samoilla edellytyksillä kuin säätiön tarkoituksen mukainen kohderyhmä.

Hallituksen jäsenille on maksettu vuonna 2020 saman suuruisia luento- ja kirjoituspalkkioita esitelmistä ja artikkeleista kuin muillekin säätiön hankkeisiin palkatuille asiantuntijoille. Heille on myös maksettu matkalaskujen perusteella kulukorvauksia osallistumisesta hallituksen kokouksiin ja säätiön tapahtumiin. Vuonna 2020 kaksi hallituksen jäsentä käytti Nehvon vartiota.

Yhteenveto säätiön lähipiiritoimista suppean lähipiirin kanssa vuonna 2020:

Lähipiirisuhde	Lähipiiritoimi	€
Hallituksen jäsenet ja henkilökunta	Kirjoituspalkkiot	800,00
	Nehvon vuokraus	450,00
Henkilökunta	Palkat	66 222,88
Tilintarkastaja PwC Oy	Tilintarkastus	4048,40
Yhteensä		71 521,28

Kirjanpito palvelut

Säätiö osti toimintavuonna tili- ja kirjanpito palvelut Töölön Laskenta Oy:ltä. Marraskuun 2020 aikana tili- ja kirjanpito palvelut siirtyivät sähköiseen Heeros-järjestelmään. Myös Kalevalaseura siirtyi käyttämään taloushallinnon osalta Heerosta.

Tietosuoja Kalevalaseurassa

Kalevalaseurassa noudatetaan henkilötietojen käsittelyssä ja tietosuojakäytänteissä kansallisen lainsäädännön ja EU:n tietosuojasetuksen vaatimuksia. Hallitus hyväksyi vuonna 2017 toimistossa laaditun henkilötietojen käsittelyn arviointi- ja tietosuojakartoituksen sekä arvioi vastuut, käytännösäännöt, menetelmät ja toimenpiteet riittäviksi. Vuonna 2020 tietosuoja-asiat olivat osa toimiston rutiineja.

Jäsenyydet, edustukset ja yhteistyö

Kalevalaseura-säätiö oli kertomusvuonna Armas Launis -seuran, Kansantaiderahaston, Kanteleliiton, Konserttikeskus ry:n, M. A. Castrénin seuran, Paikkarin torpan tuki ry:n, Sibeliuss-Seuran, Suomen Kotiseutuliiton, Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunnan, Tieteellisten Seurain Valtuuskunnan, Tverin karjalaisten ystävät -yhdistyksen sekä Yrjö Kilpinen -seuran jäsen.

Säätiöllä on määräaikaiset edustajat Akseli Gallen-Kallelan Museosäätiön edustajistossa (Pekka Hako ja Niina Hämäläinen). Kumpikin heistä osallistui säätiön edustajina Akseli Gallen-Kallelan Museosäätiön edustajiston sääntömääräiseen kevätkokoukseen 23.4. ja syyskokoukseen 26.11.

Niina Hämäläinen osallistui Säätiöt ja Rahastot -sääntömääräisiin vuosikokouksiin 11.5. ja 16.11.

Niina Hämäläinen oli vuonna 2020 *Elias Lönnrotin kirjeenvaihto* -verkkojulkaisun ohjausryhmässä.

Kalevalaseura oli yhteistyökumppani Kalevalan kriittisessä editiossa *Avoin Kalevala*.

Kalevalaseuran yhteistyökumppaneita olivat vuonna 2020 olivat Gallen-Kallelan museo, Juminkeko-säätiö, KalevalaFest ry, Kansanmusiikin ja kansantanssin edistämiskeskus, Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkisto, kustannusosasto ja tutkimusosasto sekä useat kulttuurintutkijat ja taiteilijat.

Henkilöstö ja toimisto

Henkilökunta

Kalevalaseura-säätiön toiminnanjohtajana oli vuonna 2020 FT Niina Hämäläinen. Viestintäpalvelut ostettiin Tekstihuoltamolta, vastuullisena tekijänä FT Petja Kauppi.

Ilomantsissa sijaitsevan Nehvon vartion ylläpitoon, siivous- ja kunnostustöihin palkattiin tarvittaessa talonmiehinä toimineiden Pekka Jeskasen ja Jouni Palviaisen lisäksi myös muita henkilöitä.

Toimisto ja asiakaspalvelu

Toiminnanjohtaja vastasi hallituksen päätösten mukaisesti säätiön toiminnan suunnittelemisesta ja toteuttamisesta: valmisteli kokouksiin, tapahtumiin, hankkeisiin, julkaisuihin, hallintoon sekä talouteen liittyvät asiat. Tiedottaja palveli yhdessä toiminnanjohtajan kanssa asiakkaita sähköpostitse, puhelimitse ja kirjeitse sekä välitti tiedot tunnustuspalkinnoista, tapahtumista ja seminaareista jäsenistölle ja tiedotusvälineille. Lisäksi hän osallistui Kalevalaseuran vuosikirjan viimeistelyyn, toimitti jäsen- ja uutiskirjeet sekä ylläpiti ja päivitti säätiön verkkosivuja, Facebook-sivustoa, Twitteriä ja Instagramia.

Toimisto sijaitsee säätiön omistamassa huoneistossa osoitteessa Mariankatu 7 C, Helsinki.

Asiakirja-arkisto ja käsikirjasto

Kalevalaseura-säätiön asiakirja-aineisto arkistoitiiin vuodelta 2020. Säätiön käsikirjastoa kartutettiin *Kalevalaan*, kansanrunouteen ja suomalaiseen kulttuurihistoriaan liittyvällä tutkimuskirjallisuudella.

Kalevalaseura-säätiön vuonna 2012 vuokraamassa arkisto- ja varastotilassa (MJP-Kiinteistöt Oy, Hämeentie 157, Helsinki) on säätiön hallintoon ja talouteen sekä varsinaiseen toimintaan liittyvää aineistoa. Lisäksi varastossa on Kalevalaseuran vuosikirjoja sekä *Taiteilijoiden Kalevala* -teosta.

Valokuvat

Digitaaliseen kuva-arkistoon kertyi valokuvia Kalevalan päivästä, Joseph Alasen näyttelynavajaisista ja Kekriseminaarista. Vuoden 2020 kuvia on yhteensä noin 100, joista luettelointivaiheessa seulotaan suuri osa pois niin että jäljelle jää edustava otos tilaisuuksista.

Kuvien seulonta ja luettelointi on aikaa vievää ja keskittymistä vaativaa työtä, joka on tärkeää mutta ei kiireellistä. Siksi tiedottaja tekee sitä muun aikataulun salliessa. Tällä hetkellä luetteloitavana on vuoden 2017 kuva-aineisto.

Kalevalaseura jäsentensä verkostona

Kalevalaseura-säätiön jäsenistöön kuuluu kunniajäseniä, kotimaisia jäseniä ja ulkomaisia jäseniä, jotka ovat ansioituneet *Kalevalaan* tai suomalaiseen kulttuuriperintöön liittyvässä tutkimuksessa tai taiteessa.

Kalevalaseuran jäsenistö 2020

Vuonna 2020 hallitus ei kutsunut uusia kunniajäseniä. Vuonna 2020 Kalevalaseuralla oli yhteensä viisi kunniajäsentä: säveltäjä Kalevi Aho (2018), professori emeritus Seppo Knuutila (2016), professori Pekka Laaksonen (2007), professori emeritus Heikki Laitinen (2018) sekä fil. tri Senni Timonen (2018).

Hallitus kutsui vuosikokouksessa säätiön uusiksi jäseniksi yhdeksän henkilöä. Kotimaisiksi jäseniksi kutsuttiin seuraavat seitsemän henkilöä:

Kotimaiset jäsenet (7):

Sirpa Huttunen, toiminnanjohtaja, Kalevalaisten Naisten Liitto
 Katja Hyry, FT
 Liisa Kaski, FM, tietokirjailija
 Eerika Koskinen-Koivisto, dosentti, Jyväskylän yliopisto
 Risto Piekkari, VTM
 Raimo Ranta, Muhos
 Eija Stark, dosentti, Helsingin yliopisto

Ulkomaisiksi jäseniksi kutsuttiin seuraavat kaksi henkilöä:

Ulkomaiset jäsenet (2):

Michael Green, taiteilija, Iso-Britannia

Clive Tolley, dosentti, kääntäjä, Iso-Britannia

Vuoden 2020 päättyessä Kalevalaseura-säätiön jäsenistöön kuului yhteensä 493 henkilöä. Kotimaisia jäseniä oli 371 ja ulkomaisia 122.

Jäsenkysely

Vuonna 2020 Kalevalaseura vahvisti vuorovaikutusta jäsenten kanssa toteuttamalla jäsenkyselyn sekä lähettämällä *Pirta*-lehden numeron 3/2020 kaikille jäsenilleen. Jäsenkyselyyn vastasi 25% jäsenistä. Sähköisesti laaditun jäsenkyselyn tarkoituksena oli lisätä vuorovaikutusta jäsenten ja seuran välillä sekä antaa ideoita Kalevalaseuran toiminnan uudistamiseen.

Aiottu jäsenten ilta Ateneumin Magnus Enckellin näyttelyn avajaisten yhteydessä lokakuussa ei toteutunut koronapandemian vuoksi.

Tapahtumien järjestäjä ja tukija

Kalevalaseura järjesti vuonna 2020 seuraavat tilaisuudet.

Kalevalan päivän tapahtumat 28.2.

Vuonna 2020 Kalevalaseura järjesti Kalevalan päivänä tilaisuuden Lönnrotin patsaalla sekä yhteistyössä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kanssa seminaarin *Avoin Kalevala*. Kalevalaseura oli myös mukana Kalevalan päivän illan runolaulutapahtumassa Keskustakirjasto Oodissa.

Sepeleenlasku Lönnrotin patsaalla

Kalevalaseuran hallitus laski perinteiseen tapaan sepeleen Elias Lönnrotin patsaalla Lönnrotin puistikossa. Puheen piti dos. Kati Mikkola otsikolla ”Kalevalainen runous” – kenen perinnettä, kenen kulttuuriperintöä? Laulusta vastasi Iki-Turso-ryhmä. Paikalla oli noin 50 henkilöä.

Seminaari Avoin Kalevala

Sepeleen laskun jälkeen Kalevalaseura ja SKS järjestivät yhteistyössä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran juhlasalissa tilaisuuden *Avoin Kalevala*. Seminaari järjestettiin Kalevalan päivänä yhteistyössä SKS:n ja Gallen-Kallela-museon kanssa. Tilaisuudessa jaettiin Kalevalaseuran palkinto prof. emerita Satu Apolle. Esitelmät kuultiin Lotte Tarkalta, Niina Hämäläiseltä ja Tuija Wahlroosilta. Runolaulusta vastasi Iki-Turso-ryhmä ja lopuksi Ydinfysiikka-näytelmäryhmä (Juha Hurme) esitti hypoteesin Lönnrotin työpaikoista Kajaanissa 1847. Seminaariin osallistui yli 100 henkilöä.

Kekrinpäivän seminaari 30.10.

Kalevalaseura järjesti yhdessä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kanssa 30.10.2020 SKS:n juhlasalissa perinteisen Kekrinpäivän seminaarin *Toiset maailmat*. Seminaarissa julkistettiin vuoden 2020 Kalevalaseuran vuosikirja 99 *Tuolla puolen, siellä jossakin. Käsityksiä kuvitelluista maailmoista* sekä jaettiin Kalevalaseuran kekripäivän tunnustuspalkinnot. Seminaari järjestettiin etätilaisuutena.

Seminaarin avasi pääsihteeri Tuomas Lehtonen, jonka jälkeen Pekka Hakamies ja Niina Hämäläinen jakoivat Kalevalaseuran kekripalkinnot (yhteensä 5). Palkinnonsaajista paikalla olivat MuM Amanda Kauranne, professori Pertti Anttonen ja dosentti Anneli Mäkelä-Alitalo.

Seminaarissa esitelmöivät FT Ulla Piela (Miten maailmat kuvitellaan?), dosentti Kaarina Koski, (Luontoteema suomalaisissa kuolemanjälkeisen mielikuvissa), dosentti Tiina Mahlamäki (Laura Lindstedtin *Oneironin* kuviteltu tuonpuoleisuus), professori emeritus Juhani Niemi (Aleksis Kiven

Canzio – shakespearelainen intohimodraama?) sekä dosentti Mikko Lahtinen (Aleksis Kivi vanhan ja uuden taitekohdassa).

Seminaariin osallistui paikan päällä 20 henkilöä ja etänä yli 200 henkilöä.

Tutkimuksen tukija ja julkaisija

Kalevalaseura julkaisi 99:n Kalevalaseuran vuosikirjan *Tuolla puolen, siellä jossakin. Käsityksiä kuvitelluista maailmoista*, valmisteli kahta seuraavaa vuosikirjaa, toteutti yhteistyössä Kalevalaisten Naisten Liiton kanssa *Pirta*-lehden (3/2020) sekä tuki taloudellisesti Kalevalan kriittisen edition työtä (*Avoin Kalevala*).

Tuolla puolen, siellä jossakin. Käsityksiä kuvitelluista maailmoista Kalevalaseuran 99. vuosikirja

Ulla Pielan ja Petja Kaupin toimittama *Tuolla puolen, siellä jossakin luotaa* mielikuvituksen, toiveiden ja pelkojen todellisuuksiin, joita on kuvattu runsaasti niin suullisessa perinteessä, populaarikulttuurissa, mediassa, kirjallisuudessa kuin muissa taiteissa. Kalevalaseuran 99. vuosikirjassa tarkastellaan, miten tuolle puolen kuviteltuja todellisuuksia on kuvattu kalevalamittaisissa runoissa, myyteissä, taikamerkeissä, kuolemanjälkeiseen liittyvissä mielikuvissa ja esimerkiksi salaliittoteorioissa. Kirjoittajat (yht. 14) osoittavat myös, minkälainen tuo puoli on Kalevalassa, Aleksis Kiven lyriikassa ja uudessa suomalaisessa kaunokirjallisuudessa, ja kuinka sinne pääsee. Lisäksi artikkeleissa tutkitaan, minkälaisia merkkejä, jälkiä, lupauksia ja uhkauksia tuo puoli – miten se sitten käsitteellistetäänkin – on jättänyt reaali maailmaan ja meihin. Vertaisarvioidun teoksen artikkeleiden oikolukuun osallistui myös Kalevalaseuran toiminnanjohtaja Niina Hämäläinen.

Paradigma. Näkökulmia tieteen periaatteisiin ja käsityksiin Krohneista nykypäivään. Kalevalaseuran 100. vuosikirja

Vuosikirja juhlistaa 100-vuotista taivaltaan pureutumalla tieteen tekemisen vallitseviin ja alati muuttuviin paradigmoihin sekä paradigmojen työkaluun, metodiin. Evolutionistinen tiedon käsitys määrittä tiukasti folkloristiikan tutkimusta sen ensimmäiset vuosikymmenet, mutta Kalevalaseuran vuosikirjan ensimmäisen numeron ilmestyessä vuonna 1921 tieteen tekeminen alkoi suuntautua kohti kulttuuria kokonaisvaltaisemmin ymmärtävää tutkimusotetta.

Kirjan toimittavat Niina Hämäläinen ja Petja Kauppi. Se julkistetaan loka-marraskuun vaihteessa 2021 järjestettävässä kekrijuhlassa, joka on vuosikirjan 100-vuotisjuhlaseminaari.

Kaanon ja marginaali – kulttuuriperinnön vaiennetut äänet. Kalevalaseuran 101. vuosikirja

Kalevalaseuran vuosikirja 101 (2022) teemana on *väheksytyjä, syrjään heitettyjä aineistoja ja toimijoita*. Keskittyessään vallitsevien suuntausten ja ajatusrakennelmien ulkopuolelle jääneisiin ilmiöihin ja toimijoihin teema jatkaa keskustelua edellisen vuosikirjan aiheesta: paradigmoista. Kirjan toimittavat Niina Hämäläinen ja Lotte Tarkka.

Avoin Kalevala

Kalevalaseura tuki taloudellisesti *Avoin Kalevala* -edition tutkimustyötä vuonna 2020. *Avoin Kalevala* on kriittisesti kommentoitu ja digitaalisesti toteutettu tieteellinen editio vuonna 1849 ilmestyneestä Kalevalasta. Editio sisältää sananselityksiä, tieteellisiä kommentaareja ja laajempia tieteellisiä kirjoituksia Kalevalan kielestä, eepoksen syntyvaiheista, Lönnrotin toimitustavoista sekä 1800-luvun aatteellisesta kontekstista. Editiosta on ilmestynyt tähän mennessä kaksi osaa (2019, 2020), <http://kalevala.finlit.fi/>.

Pirta-lehti

Kalevalaseura oli toteuttamassa Kalevalaisten Naisten Liiton julkaisemaa *Pirta*-lehteä (3/2020). Lehdessä julkaistiin Kalevalaseuran esittely, Niina Hämäläisen ja Petja Kaupin henkilökuva taiteilija Lotta Eskosta sekä Niina Hämäläisen artikkeli Kantelettaren metsäkuvastosta.

Folklore Fellows' Communications (FFC-sarja)

Kalevalaseuran hallitus päätti, että Kalevalaseura alkaa kustantaa kansainvälistä monografiasarjaa Folklore Fellows' Communications (FFC) 1.1.2021 alkaen. Sarjaa on aiemmin julkaissut Suomalainen Tiedeakatemia.

Taiteellisten tulkintojen mahdollistaja

Vuonna 2020 Kalevalaseura tuki taloudellisesti kahta tahoa, joiden toiminta liittyi *Kalevalan* tai suomalaisen kulttuuriperinnön taiteellisiin tulkintoihin:

- KalevalaFest ry (Kalevala elävänä ja kuolleena -cd, klubisarja)
- Oodi runolaululle

Kalevalaseura osallistui myös yhteistyökumppanina seuraaviin Kalevala-aiheisiin näyttelyihin, joihin seura lainasi taideteoksiaan: "Maailman synty sotkan munasta – Kalevala ja kansanrunous taiteessa" (Taitelijakoti Erkkola, Tuusula) sekä Joseph Alasen näyttely (Tampereen taidemuseo). Tämän lisäksi Kalevalaseura julkaisi nuoren taiteilijan, Aksel Kornesjön Kalevala-piirroksia verkkosivuillaan.

Apurahojen ja tunnustuspalkintojen myöntäjä

Kalevalaseura jakoi vuonna 2020 Kalevalaseuran palkinnon ja Kekrinpäivän tunnustuspalkinnot sekä myönsi apurahan post doc -tutkimukseen.

Kalevalaseuran palkinto

Kalevalaseuran hallitus myönsi Kalevalaseuran palkinnon folkloristiikan ja kirjallisuuden tutkijalle, professori emerita Satu Apolle. Palkinto jaettiin Kalevalan päivän seminaarissa 28.2. Kalevalaseuran palkinto myönnetään joka kolmas vuosi henkilölle, joka tieteellisellä tai taiteellisella toiminnallaan on tehnyt merkittävällä tavalla tunnetuksi kansanrunoutta, Kalevalaa tai kansallista kulttuuriamme.

Kekrinpäivän tunnustuspalkinnot

Kalevalaseuran hallitus myönsi Kekrinpäivän tunnustuspalkinnot viidelle suomalaisen kulttuurin ja kulttuuriperinnön parissa ansioituneelle tutkijalle, taiteilijalle, asiantuntijalle sekä perinteentaitajalle ja -tallentajalle. Palkinnot jaettiin 30.10. SKS:n juhlasalissa järjestetyssä kekripäivän etätapahtumassa. Kuhunkin palkintoon kuului myös taiteilija Leena Lehdon tekemä Kalevala-aiheinen, uniikki keraaminen taide-esine sarjasta "Tulesta tulleet".

Nuoren taiteilijan palkinnon sai MuM Amanda Kauranne Helsingistä. Arvokkaasta ja pitkäjänteisestä työstä tieteen tai taiteen parissa palkittiin professori Pertti Anttonen (Joensuun yliopisto). Perinteen taitajien ja tallentajien palkinto annettiin dosentti Anneli Mäkelä-Alitalolle Helsingistä, kirjastonhoitaja Hanna Taimiolle Helsingistä sekä luontovalvoja Reino Juutiselle Nurmekselta.

Kalevalaseura on jakanut Kekrinpäivän tunnustuspalkintoja suomalaisen kulttuurin ja kulttuuriperinnön parissa ansioituneille henkilöille vuodesta 1965 lähtien.

Apurahat

Kalevalaseuran hallitus päätti kokouksessaan 1.6.2020 myöntää toisen vuoden kolmivuotisesta post doc -apurahasta fil. tri Joonas Aholalle. Hänen tutkimuksensa otsikko on "Neuvostokalevalainen runous: Rahvaanrunon muoto, sisältö ja merkitys Stalinin ajan Neuvosto-Karjalassa".

Kalevalaseura tuki myös opiskelijajärjestöjen (Nefa ja Kutu) toimintaa Helsingin ja Turun yliopistoissa.

Kalevalan kääntäjien tukiverkosto

Vuonna 2020 Kalevalaseuraan ei tullut tietoja uusista *Kalevalan* käännöksistä. Kalevalaseuraan kerättyjen tietojen mukaan *Kalevala* on käännetty ja julkaistu 57 kielelle ja monille kielille useita kertoja: kaikkiaan julkaistuja käännöksiä on tiedossamme 254. Luvussa ovat mukana sekä osittaiset että kokonaiset runo- ja proosamuotoiset käännökset.

Kalevalaseura antaa *Kalevalan* kääntäjille asiantuntija-apua ja opastusta *Kalevalan* lähteistä ja runotulkinnoista sekä kokoaa käännöksiin liittyvää materiaalia. Säätiö tekee yhteistyötä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjaston kanssa *Kalevalan* käännösten bibliografian ylläpitämisessä sekä Suomen kirjallisuuden tiedotuskeskuksen FILIn kanssa *Kalevalan* käännöksiin liittyvissä rahoituskysymyksissä.

Tiedonvälittäjä

Kalevalaseuran tiedotuksen kulmakivet ovat jäsen- ja uutiskirje, verkkosivut, sosiaalinen media ja lehdistötiedotteet. Erityisesti kirjeet, verkkosivut ja sosiaalinen media ovat kiinteästi yhteydessä toisiinsa: seuran tapahtumista ja julkaisuista tiedotetaan monikanavaisesti.

Jäsenkirjeet

Sähköinen jäsenkirje lähetettiin vuonna 2020 neljä kertaa. Jäsenkirjeellä oli vuoden loppuun mennessä 323 vastaanottajaa.

Uutiskirjeet

Uutiskirje on tarkoitettu laajalle yleisölle, muille kuin Kalevalaseuran jäsenille. Uutiskirje tehdään jäsenkirjeen tavoin MailChimp-ohjelmalla. Uutiskirje vastaa sisällöltään jäsenkirjetä, jäsenasioita lukuun ottamatta. Vuonna 2020 lähetettiin neljä uutiskirjetä, ja vuoden loppuun mennessä kirjeellä oli 132 tilaajaa.

Laajojen jäsen- ja uutiskirjeiden lisäksi vuonna 2020 lähetettiin myös yksittäisiä tapahtumia koskevia kutsuja ja muistutuksia sekä pelkästään jäsenille että jäsenille ja uutiskirjeen tilanneille ei-jäsenille. Näillä pyrittiin lisäämään kiinnostusta Kalevalaseuran tapahtumia kohtaan ja muistuttamaan muun muassa ilmoittautumisesta.

Lehdistötiedotteet

Tiedot tunnustuspalkinnoista, tapahtumista ja seminaareista välitettiin jäsenistön lisäksi yhteistyökumppaneille ja medialle. Jokaiselle tapahtumalle määriteltiin kohderyhmä, jolle tiedote median ja yhteistyökumppaneiden lisäksi toimitettiin.

Verkkosivut

Kalevalaseuralla on neljä erillistä verkkosivustoa: kotisivu www.kalevalaseura.fi ja sisarsivut Kalevalan kulttuurihistoria (<https://kaku.kalevalaseura.fi/>), Taiteilijoiden Kalevala (taika.kalevalaseura.fi) ja Kalevala maailmalla (<https://kalevalamaailmalla.kalevalaseura.fi>). Näistä kalevalaseura.fi-sivustoa päivitetään säännöllisesti ajankohtaisuutisilla, ennalta sovituilla blogikirjoituksilla (Myyttinen preesens -blogi) ja linkeillä muualla mediassa julkaistuihin, Kalevala-aiheisiin teksteihin. Sisarsivustoja päivitetään, jos aihetta ilmenee, mutta ne ovat käytännössä melko staattisia. Verkkosivujen kävijämääriä seurattiin Google Analytics -työkalulla.

Blogi Myyttinen preesens. Ajankohtaista Kalevalasta, kulttuurista, tutkimuksesta ja taiteesta
Toukokuussa 2018 avatussa blogissa julkaistiin vuonna 2020 kymmenen kolumnia. Kirjoittajat vuonna 2020 olivat Tiina Mahlamäki, Kati Mikkola, Tuomas Hovi, Joonas Ahola (2), Eija Stark, Helmi Järviluoma-Mäkelä, Petja Kauppi, Kati Kallio ja Heidi Haapoja-Mäkelä. Ks. <https://kalevalaseura.fi/category/blogi/>.

Sosiaalinen media

Sosiaalinen media on olennainen osa Kalevalaseuran tiedotusta suurelle yleisölle. Vuonna 2020 Facebookin (www.facebook.com/kalevalaseura) rinnalla Kalevalaseuran tilaisuuksista ja tapahtumista kerrottiin myös Twitter-tilillä <https://twitter.com/kalevalaseura> ja Instagram-tilillä <http://instagram.com/kalevalaseura>.

Kalevalaseuran Facebook-sivuilla ja Twitter-tilillä kerrotaan aktiivisesti – lähes päivittäin – Kalevalaseuran ja muiden alan toimijoiden ajankohtaisista tapahtumista ja julkaisuista. Nämä mediat mahdollistavat myös keskustelun, ja sähköpostien lisäksi Facebook ja Twitter ovatkin suuren yleisön käyttämä väylä *Kalevalaa* tai Kalevalaseuraa koskeviin kysymyksiin ja kommentointiin. Postaukset pyritään pitämään sellaisina, että ne herättäisivät lukijan mielenkiinnon ja pitäisivät Kalevalaseuran helposti lähestyttävänä. Kertomusvuoden loppuun mennessä Kalevalaseuran Facebook-sivulla oli 1998 tykkääjää. Kasvua edellisvuoteen verrattuna oli noin 300 (edellisvuonna kasvu oli noin 200 ja sitä edellisenä 100).

Twitterin käytössä tietoisesti aktivoitiin vuonna 2020. Seuraajien määrä pysyi vielä melko vaatimattomana (179), mutta tiedotuksessa se oli tärkeä lisäkanava.

Instagram-palvelussa Kalevalaseura sai vuoden 2020 loppuun mennessä 740 seuraajaa (kasvua edellisvuoteen 227). Instagram-postauksissa nostettiin esiin Kalevalaseuran sivustosisältöjä erityisesti uudistetulta Kalevalan kulttuurihistoria -sivustolta ja blogista. Lisäksi sitäkin käytettiin tapahtumien markkinointiin.

Mediaseuranta

Kalevalaseuran verkkosivuilla on nähtävillä uutisvirta, johon valitaan verkkomediassa julkaistuja *Kalevala*- ja Kalevalaseura-aiheisia uutisia. Mediaseuranta ostetaan Meltwater News -palveluntarjoajalta. Palvelun avulla on mahdollista seurata *Kalevalasta* käytävää keskustelua ja tapahtumia niin Suomessa kuin ulkomaillakin. Meltwater haravoi sekä sanomalehdistöstä että sosiaalisesta mediasta viittauksia *Kalevalaan* ja Kalevalaseuraan liittyviin asioihin.

Kertomusvuonna, kuten aikaisempinakin vuosina, selkeät piikit Kalevalaseuran näkyvyydessä olivat Kalevalan päivän ja kekrinpäivän aikaan. Noina päivinä myös kalevalaseura.fi-sivuston kävijämäärä kasvoi huomasti.

Nehvon vartio

Kalevalaseura-säätiö omistaa Ilomantsin Nehvonniemen kylässä Nehvon vartio -nimisen kiinteistön. Se on tarkoitettu työskentely- ja virkistyspaikaksi henkilöille, jotka edistävät suomalaiseen kulttuuriperintöön ja *Kalevalaan* liittyvää tutkimusta ja taidetta. Kiinteistö käsittää päärakennuksen, pihasaunan, varastorakennuksen ja ns. asuntolarakennuksen, jossa on kaksi kaksiota.

Kiinteistöstä vuokrattiin kertomusvuonna 30 kertaa joko päärakennus tai kaksio: kolmesta päivästä viikkoon viihtyviä asukkaita oli noin 80. Toinen kaksioista oli kahden viikon ajan tietokirjailijoiden residenssinä.

Nehvon vartiossa tehtiin jätevesijärjestelmän muutostyöt keväällä 2020.

Kalevalaseuran hallitus pohti vuoden 2020 aikana Nehvon vartion tulevaisuutta.

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Kalevalaseura varallisuutta omistavana säätiönä

Säätiön sijoituksia hoidetaan taloustoimikunnan hallitukselle tekemien suositusten perusteella, hallituksen hyväksymän sijoitussuunnitelman puitteissa. Sijoitussalkun riskitasoa on tietoisesti madallettu lisäämällä kansainvälistä hajautusta ja pienentämällä kotimaisen osakesalkun osuutta omaisuudessa varmistamalla kuitenkin, että salkusta saatava vuotuinen tuotto pysyy riittävän suuruisena toiminnan rahoittamiseksi. Tärkeänä pidetään myös sijoitusten matalaa kustannustasoa sekä vastuullista sijoittamista.

Säätiön varsinainen toiminta rahoitettiin tilivuonna pääosin sijoitustoiminnan tuotoilla. Varsinaisen toiminnan tuotot olivat **7 491** euroa (vuonna 2019 ne olivat 2 348 euroa) ja kulut **316 846,98** euroa (vuonna 2019 ne olivat 329 126 euroa). Suurimmat kuluerät olivat henkilöstökulut **79 098,83** euroa (104 304 euroa), tapahtuma- ja hankekulut **45 827,26** euroa (32 171 euroa), julkaisu, tutkimus- ja tiedotuskulut **74 611,53** euroa (71 769 euroa), muut kulut (toimisto- ja hallintokulut) **65 817,12** euroa (68 086 euroa). Tunnustuspalkintoina jaettiin **47 000** euroa (49 000 euroa). Kuluja jää oli **309 355,98** euroa (326 778,45 euroa).

Säätiön sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot olivat tilivuonna yht. **975 714,11** euroa (735 027 euroa). Niistä osinkotuotot olivat **196 819,20** euroa (165 077 euroa), korkotuotot **4 791,05** euroa (5 305 euroa), voitto-osuudet **285 695,97** euroa (77 409 euroa), arvopapereiden myyntivoitot **478 391,12** euroa (388 323 euroa) ja vuokratuotot **10 016,77** euroa (11 772 euroa). Edellisvuosina tehdyistä arvonalennuskirjauksista voitiin palauttaa **0,00** euroa (87 138,22 euroa).

Sijoitustoiminnan kulut olivat yht. **28 812,33** euroa (53 475 euroa). Niistä yhtiövastikkeet ja muut huoneistokulut olivat **4 275,40** euroa (4 026 euroa), sijoitusten arvonalennukset **2 073,07** euroa (**2 381** euroa), sijoitustutkimus **11 160** euroa (12 896 euroa), toimiston korjauskulut **0,00** euroa (26 263,30 euroa) sekä muut kulut **11 303,86** euroa (7 908 euroa). Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos oli **946 901,78** euroa (681 551 euroa).

Tilivuoden koko toiminnan ylijäämä oli **637 545,80** euroa (354 773 euroa). Säätiön sijoitusarvopapereiden kirjanpitoarvo 31.12.2020 oli **4 479 218,02** euroa (4 241 535 euroa) ja markkina-arvo **7 384 014,60** euroa (7 364 035,86 euroa). Säätiön omien pääomien määrä 31.12.2020 oli **8 030 883,89** euroa (7 393 338 euroa). Vieras pääoma **44 380,51** euroa (43 181 euroa) koostui osto- ja siirtoveloista.

Kalevalaseura-säätiö ei saanut tilivuonna rahalahjoituksia.

Kalevalaseura-säätiö sai tilivuonna yksityiseltä lahjoittajalta Toivo Talven vesiväriyön Oksenja Mäkiselästä (1935).

Kalevalaseura-säätiö jatkaa edelleen yleishyödyllistä toimintaansa taloudellisten mahdollisuuksiensa mukaisesti. Säätiö osallistuu hankkeisiin, joiden tavoitteena on säätiön sääntöjen mukaisesti edistää suomalaiseen kulttuuriperintöön ja *Kalevalaan* liittyvää tieteellistä ja taiteellista toimintaa.

SIJOITUSTOIMINTA 2020

Vuosi on ollut vaiherikas. Korona-viruksen aiheuttama voimakas lasku keväällä ja loppuvuoden vastaavan voimakas elpyminen ovat liikutelleet varsinkin osakekurseja voimallisesti. Keskuspankkien massiiviset elvytystoimet pysäyttivät ensin laskun ja lopulta käänsivät osakekurssit vinhaan nousuun, joka on jatkunut joulukuulle ja vuoden vaihteen ylitsekin. Yhdysvaltain poliittinen tilanne vaikeuttaa vuoden 2021 ennakointia, mutta keskuspankkielvytys pitää kurssit lievällä nousu-uralla alkuvuoden. Odotukset demokraattien elvytyspaketista tukee kurssikehitystä toistaiseksi, mutta pelaamaton kortti on elvytyksen asteittainen lopettaminen.

Kalevalaseuran salkussa on tehty muutoksia vuoden 2020 aikana seuraavasti:

Myynnit:

- Nordea Maaailma -rahasto, kokonaan
- Nordea Pro Stable -rahasto, kokonaan
- Kone Oyj, 3.150 kpl
- Kesko B, 13.400 kpl

Myyntien taustalla ovat seuraavat seikat:

- osakeallokaation tavoitteeksi hallitus asetti: kotimaiset osakkeet 21 % ja ulkomaiset osakkeet (mukaan lukien kehittyvät markkinat) 49 % salkusta; osuudet vuoden vaihteessa olivat: kotimaiset osakkeet 30,9% ja ulkomaiset 31,1%. Siirtymä on kesken ja sitä jatketaan 2021 puolella.
- Nordean molemmat rahastot myytiin heikon tuottokehityksen takia
- Koneen ja Keskon osakkeita myytiin tässä vaiheessa siksi, että niiden osuudet salkusta ylittivät 5 % rajan, mikä on yksittäisen osakkeen riskimaksimiosuus koko salkusta

Ostot:

- J.O.Hambros CM Global Select B -rahasto 1,0 m€ (ISIN IE00B3DBRM10)
- RBC Global Equity Focus -rahasto 1,0 m€ (LU1532723878)
- Nordea 1 Global Climate and Environmental BI -rahasto 0,55m€ (LU0348927095)

Ostetut rahastot ovat ESG-profililtaan selvästi aiempia parempia. Hallitus on lausunut toiveenaan, että sijoituksissa painotetaan vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Ne ovat myös onnistuneet kattamaan alkuvuoden heikohkon kehityksen.

Salkun tämänhetkinen osakepaino on maltillinen 62 %. Neutraali allokaatio on 70 % ja osakkeiden vaihteluväli on 55–85 % salkusta.

Korkosijoitusten osuus on 29,6 %, neutraali 20 % ja vaihteluväli 5 – 35 % salkusta. Korot ovat sijoitettu Hypo-pankin avista-talletustilille (tuotto 0,2%). Nykyisellään korkomarkkinoilla riski-tuottosuhde on heikko, joten vältämme pidempiä kiinteäkorkoisia sijoituksia toistaiseksi.

Salkun markkinahintaan arvostettu tuotto oli 2020 5,8% ja vastaavasti vertailuindeksin tuotto 2020 oli 8,5%. Tuotto jäi indeksille maltillisen osakeosuuden takia. Pilkottuna tuotto muodostui seuraavasti: Osakkeet 11,4%, josta kotimaiset osakkeet tuottivat 14%, kehittyvät markkinat 11,8% ja ulkomaiset osakkeet 3,4%. Nordean rahastojen tuotto kuluneelle vuodelle myytäessä oli -7,5%. Korkojen tuotto oli 0,2% ja kiinteistöjen tuotto jäi negatiiviseksi (-0,1%) laskennallisesti. Arvonmuutoksia ei huomioida.

Salkun juoksevat tuotot jäävät jatkossa aiempaa vaatimattomiksi, lähinnä niitä syntyy kotimaisten osakkeiden osingoista ja vuokra-asunnon vuokratuotoista. Jatkossa tuottoja realisoidaan rahastoja myymällä, mutta vuoden 2020 aikana säätiö sai huomattavan määrän myyntivoittoja, joilla katetaan useamman seuraavan vuoden kulut.

Korkosijoitusten osuus on 30 %, neutraali 20 % ja vaihteluväli 5–35 % salkusta. Korot ovat sijoitettu Hypo-pankin avista-talletustilille (tuotto 0,2%). Nykyisellään korkomarkkinoilla riski-tuottosuhde on heikko.